

„Apa mosdik, anya főz”

**Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák**

4. évfolyam

Programcsomag: Én és a világ

A modul szerzője: Takáts Rita

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	9-10 évesek
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Hagyományos nemi szerepeink megélése, tudatos felelősségvállalás kialakítása e szerepekkel kapcsolatban
A modul témái, tartalma	Témák: Kapcsolatok: család, otthon, nemek Tartalom: A modul a hagyományos társadalmi nemi szerepek megismerésével saját elképzelést segít fölépíteni a gyerekekben jövőbeli családjukról, melynek középpontjában a munkamegosztás és a szülőszerep áll. Ez a jövőkép a jelenlegi családról is tartalmaz információkat.
Megelőző tapasztalat	Személyes élmények egy-egy otthoni vagy közös tábori munkamegosztásról
Ajánlott továbbhaladási irány	Szülőszerep, szülő-gyerek kapcsolat, jövőkép
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: identitás, önszabályozás – érzelmek kezelése Társas kompetenciák: csoporthoz tartozás, együttműködés Kognitív kompetenciák: anyanyelvi beszéd és beszédértés, alkotóképesség, problémamegoldó képesség Környezeti kompetenciát segítő elemek: rendszerező képesség, pontos kommunikáció, problémamegoldás
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Testi, lelki egészség; Felkészülés a felnőtt lét szerepeire Tantárgyakhoz: magyar nyelv és irodalom, környezetismeret, vizuális kultúra Modulokhoz: 1 napom otthon; Az én családom, a te családotd 1. évf.; Az én birodalmam; Fiúk, lányok együtt; Együttélés otthon 2. évf.; Az otthonunk 3. évf.
Támogató rendszer	Gabnai Katalin: <i>Drámajátékok gyermekeknek, fiataloknak, felnőtteknek</i> . Marczibányi Téri Művelődési Központ. Budapest, 1993 <i>A dráma tanítása</i> . Segédlet az 1-4. évfolyamon tanítók számára. Kerekasztal Színházi Nevelési Központ. Szada, 2005 Kaposi László (szerk.): <i>Játékkönyv</i> . Marczibányi Téri Művelődési Központ, Kerekasztal Színházi Nevelési Központ. Budapest, 1993 Kaposi László (szerk.): <i>Drámafoglalkozások gyerekeknek, fiataloknak</i> . Magyar Művelődési Intézet, Magyar Drámapedagógiai Társaság. Budapest, 1999 Kereszty Zsuzsa (szerk.): <i>Tanítói kézikönyv a szociális kompetenciák fejlesztéséhez az 1-12. évfolyamon</i> . suliNova Kht. Budapest, 2006

Módszertani ajánlás

A modul nagyrészt a kooperatív csoportmunkára épül. Úgy gondoltuk, hogy ez a forma felel meg leginkább a kitűzött célok elérésének, hiszen ezáltal tudnak közösen gondolkodni a gyerekek a felvetődött kérdésekről, és nem kész válaszokat, hanem a saját véleményüket megfogalmazni. A felhasznált kooperatív munkaformák nem igényelnek speciális felkészülést, de a munkaforma ismerete szükséges. A leírás a programcsomagban megtalálható.

A modulban szereplő szituációs improvizáció levezetése nem kíván komolyabb drámapedagógusi felkészültséget a tanártól, sikerességéhez azonban néhány fontos dolgot érdemes betartani. A gyerekekben működő kettős játéktudat lehetővé teszi, hogy a szerepen belüli és civil megjegyzéseinket szétválasszuk, ez nem zavarja meg a játék menetét. Ennek jelzésére célszerű kialakítani egy egyezményes jelet (például taps), melynek használata egyértelműen jelzi a szerepbe lépést, illetve a szerepen kívüli egyeztetést. Az improvizációban akkor tudnak sikerrel játszani a gyerekek, ha a kereteket pontosan tisztázzuk. A helyszín, az idő, a választható szerepek és a cselekményváz megadása nélkülözhetetlen. A modul szétbontható két 45 perces órára, de a téma összefüggése miatt érdemes azt egymáshoz közeli időpontokban, vagy egyben megvalósítani.

Nem igényel speciális teret, de a gyakran változtatott munkaformák miatt érdemes úgy berendezni a termet, hogy maradjon szabad hely a drámajátéknak is. A modul nem igényel speciális csoportösszetételt.

A tablók és képek tervezéséhez papír és rajzeszközök, az I/ b feladathoz az előre megfogalmazott állítások, a II/a feladathoz a tanulói kártyák és a sarkok elnevezését hirdető feliratok, valamint a mellékletben szereplő dal vagy versszövegek szükségesek.

A modulban használt munkaformák nagy része személyes tapasztalatokra épül. A bevonódás szintje eleve differenciált. A különböző intelligenciaterületen fejlett gyermekek számára választható feladatokat a modultáblázatban külön sorban jelöltük.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

A tanuló, illetve tanulói csoport értékelése szóban, a tevékenységi formák pozitív kiemelésével, az egymás munkáját megbecsülő egyéni gyermekértékeléssel együtt történik. Vegyük figyelembe a különböző haladási fázisokat! A modul során folytatott beszélgetésekben való részvétel egyéni és egyedi jellegű, a tanító pozitívan minősíthet és biztathat. Negatív töltésű megjegyzés, esetleg rendreutasítás csak akkor ajánlott, ha valaki a csoport hatékony vagy védett légkörű munkáját, a közösen elfogadott szabályokat megsérti, veszélyezteti.

Az értékelés alapvetően önértékelés, az aktív részvétel mutatója lesz a modul során elkészült jelenetek, illetve alkotások minősége és átéltsége, valamint a végén megfogalmazott mondatbefejezés. A tanító a gyerekek egyéni fejlettségi szintjéről a kifejezés és megnyilvánulás terén nagyon sok információt szerezhet a játék során, esetenként már egy-egy formának vagy foglalkozásnak a végén ugrásszerű fejlődés tapasztalható. Ezeket a pozitív változásokat szóban jelezzük vissza.

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

P1 – Igaz – hamis

P2 – Tevékenységkártyák

P3 – Tabló

P4 – Vers (Zelk Zoltán: *Cini-cini muzsika*)